

OPINIEREND

Raadscommissie : 26 mei 2025

Voorstelnummer : Z-24-130221/D/25/366499

Onderwerp : **Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030**

Stadskanaal,

Bespreekpunten

1. Wateroverlast bij extreme neerslag
2. Afname waterbeschikbaarheid en –kwaliteit bij hitte en droogte
3. Schade en sterfte aan groen door hitte en droogte
4. Gezondheidsrisico's en ongemak door hitte
5. Privaat terrein klimaatbestendig maken (bouwen en inrichten)
6. Vitale en kwetsbare functies blijven functioneren bij weersextremen
7. Overig

Aan de raad

Inleiding

Het klimaat verandert. Wereldwijd en dus ook in onze gemeente. Het KNMI voorspelt tot 2050 vaker extreme weersomstandigheden, stijgende temperaturen en een hogere zeespiegel. De toename van extreem weer zien we de afgelopen jaren al gebeuren in onze gemeente. Denk aan extreme neerslag en hele droge perioden. We moeten onze leefomgeving en ons gedrag mee veranderen met het klimaat. We noemen dat 'adaptatie'. In Nederland hebben alle overheden via de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie (DPRA, 2014) afgesproken dat de leefomgeving in 2050 klimaatbestendig moet zijn. In het hier voorliggende Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 is de inzet voor de gemeente Stadskanaal uitgewerkt. De gemeente Stadskanaal past zich daarop aan met als doel een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving te behouden én te versterken.

Het programma draagt bij aan het klimaatbestendig maken van de gemeente Stadskanaal. Het plan omvat drie delen: Weten, Willen en Werken. Alle overheden in Nederland gebruiken deze stappen van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) bij het maken van klimaatadaptatieplannen.

'Weten' gaat over het in beeld brengen van kwetsbare locaties. 'Willen' gaat over het bepalen van doelen en ambitie. 'Werken' bevat de uitvoeringsmaatregelen die nodig zijn om invulling te geven aan de doelen en ambitie.

Op 10 maart 2025 is er informerende raadsbijeenkomst geweest. Het voorliggende Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 dat nu ter opiniërende behandeling aan uw raad wordt aangeboden is hier een vervolg op.

Het Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 heeft een relatie met verschillende van de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen. Het gaat met name over vergroting van het aanpassingsvermogen van Stadskanaal aan het veranderende klimaat (#13).

Beoogd effect

Als het Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 is vastgesteld maken wij een begin met het uitvoeren van acties, volgens bepaalde werkwijzen, die een bijdrage moeten leveren om in 2050 als gemeente klimaatbestendig te zijn.

Argumenten

In het Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 staan zes opgaven en bijbehorende acties. Wij vragen, per opgave, of u kunt instemmen met de voorgestelde werkwijzen en acties.

1. Wateroverlast bij extreme neerslag (voor de acties zie bladzijde 22)

Bij deze opgave wordt de volgende werkwijze van handelen voorgesteld.

Wanneer het watersysteem de hoeveelheid regen van een extreme bui niet tijdig kan afvoeren ontstaat (**kortdurende**) wateroverlast of hinder.

Zorgt de wateroverlast voor materiële schade, gezondheidsrisico's en/of ernstige belemmering van (economisch) verkeer, dan is dat een **urgent** knelpunt. We nemen op korte termijn maatregelen.

Is de overlast **minder ernstig** dan hierboven omschreven maar nog steeds onwenselijk, dan lossen we het knelpunt op wanneer de riolering wordt vervangen.

Ontstaat er **alleen hinder**, dan accepteren we dat. In alle gevallen stimuleren we bewoners en bedrijven om zelf ook maatregelen te treffen.

Vraag: Kunt u instemmen met de voorgestelde werkwijze en voorgestelde acties?

2. Afname waterbeschikbaarheid en –kwaliteit bij hitte en droogte (voor de acties zie bladzijde 23)

Bij deze opgave wordt de volgende werkwijze van handelen voorgesteld.

De gemeente werkt samen met het waterschap aan een goede waterkwaliteit en het behalen van de Kader Richtlijn Water (KRW), die gericht is op het realiseren en behouden van chemisch schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater en grondwater. De gemeente is echter niet verantwoordelijk voor de gezondheid van inwoners indien zij kiezen om te zwemmen op niet-officiële zwemlocaties.

Bij (dreigende) tekorten aan water wordt de verdringingsreeks van het waterschap ingezet.

Vraag: Kunt u instemmen met de voorgestelde werkwijze en voorgestelde acties?

3. Schade en sterfte aan groen door hitte en droogte (voor de acties zie bladzijde 24)

Bij deze opgave wordt de volgende werkwijze van handelen voorgesteld.

Bij nieuwe aanplant anticiperen we op het veranderende klimaat. We kiezen inheemse boom- en plantensoorten die toekomstbestendig zijn. Bij de soortenkeuze van bomen en ander groen houden we rekening met biodiversiteit. Dit maakt onderdeel uit van ons bomenbeheerplan en groenvisie.

We houden in ons maaibeleid rekening met zowel biodiversiteit als bermbranden. Door ecologisch maaibeheer te hanteren, brengen we waardevolle vegetatie terug en creëren we een habitat voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. Indien ecologisch maaibeheer wegens het risico op brand niet mogelijk is, houden we de begroeiing in de bermen **kort**.

Vraag: Kunt u instemmen met de voorgestelde werkwijze en voorgestelde acties?

4. Gezondheidsrisico's en ongemak door hitte (voor de acties zie bladzijde 25)

Bij deze opgave wordt de volgende werkwijze van handelen voorgesteld.

Om hittestress te verminderen en kwetsbare bewoners te beschermen, nemen we verschillende maatregelen om verkoelingsmogelijkheden te creëren.

We werken aan de vergroening van schoolpleinen en de openbare ruimte, om zo koele, schaduwrijke plekken te creëren. Hierbij hanteren we de 3/30/300 regel (3 bomen in het zicht, 30% groen in de wijk, binnen 300 meter toegang tot een groene plek). Dit is een maatstaf die laat zien of er voldoende groen en bomen zijn in de gemeente voor een gezonde leefomgeving.

Bij hitte strooien we zout om smeltend asfalt te voorkomen.

Vraag: Kunt u instemmen met de voorgestelde werkwijze en voorgestelde acties?

5. Privaat terrein klimaatbestendig maken (voor de acties zie bladzijde 26)

Bij deze opgave wordt de volgende werkwijze van handelen voorgesteld.

Om de gevolgen van klimaatverandering te beperken, moeten we onze huizen klimaatrobuuster maken. Hoe we dit gaan doen bepalen we niet alleen, maar in regionaal verband. Dat zorgt voor een gelijk speelveld en voorkomt dat iedereen zelf het wiel moet uitvinden. Bij nieuwbouw houden we al rekening met hittestress. Zo denken we na over schaduw, groen, materialen en isolatie zodat woningen minder opwarmen.

We vinden het belangrijk om inwoners te betrekken bij het klimaatbestendig maken van tuinen en erven.

Vraag: Kunt u instemmen met de voorgestelde werkwijze en voorgestelde acties?

6. Vitale en kwetsbare functies blijven functioneren bij weersextremen (voor de acties zie bladzijde 27)

Bij deze opgave wordt de volgende werkwijze van handelen voorgesteld.

‘Vitale en kwetsbare functies’ zijn functies die essentieel zijn voor onze samenleving. Denk aan de energievoorziening, de waterketen, de hoofdinfrastructuur, gezondheid (ziekenhuizen en hulpdiensten of telecom). Deze vitale en kwetsbare functies zijn doorgaans onderdeel van grotere netwerken. Daarom is het **niet logisch** om als gemeente afzonderlijk met deze partijen in gesprek te gaan. Vanuit het regionale samenwerkingsverband ‘Werkregio Groningen – Noord Drenthe’ wordt deze actie opgepakt.

Vraag: Kunt u instemmen met de voorgestelde werkwijze en voorgestelde acties?

7. Overig

Vraag: Zijn er nog andere zaken die u het college wilt meegeven betreffende de inhoud van het Klimaatadaptatieprogramma?

Aanpak/uitvoering/voortgang

Na de opiniërende behandeling van het Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 in de raadscommissie van 26 mei 2025 zal een voorstel volgen voor besluitvorming in de raad waarin ook de reacties van de raadscommissie zijn opgenomen.

Communicatie

Na vaststelling van Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 zal dit breed onder de aandacht worden gebracht.

Juridische consequenties

n.v.t.

Kosten, baten, dekking en subsidies

Afhankelijk van de behandeling in de raadscommissie zullen bij vaststelling van het definitieve Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030 de financiële consequenties en bijbehorende dekking worden bepaald.

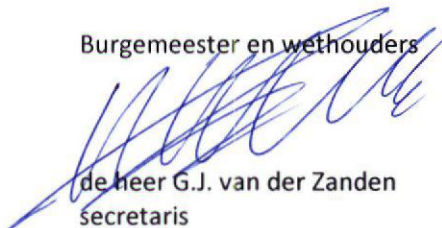
Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

n.v.t.

Bijlagen

Concept-Klimaatadaptatieprogramma 2026-2030

Burgemeester en wethouders

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'G.J. van der Zanden', written over the printed name and title.

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'K. Sloots', written over the printed name and title.

de heer K. Sloots
burgemeester